

Sygn. akt I C 172/21 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Brzozowie I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący – Sędzia PSR Daniel Radwański

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2022 r. w Brzozowie, na posiedzeniu niejawnym;

sprawy z powództwa R. L. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w K.;

przeciwko T. (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w W.;

o zapłatę kwoty 16253,30 zł;

I. **zasądza** od pozwanego T. (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w W., na rzecz powoda R. L. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w K., kwotę 604,75 (sześćset cztery 75/100) zł, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11.10.2019r. do dnia zapłaty;

II. **oddala** powództwo w pozostałym zakresie;

III. **zasądza** od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4051,77 (cztery tysiące pięćdziesiąt jeden 77/100) zł tytułem zwrotu kosztów procesu, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sędzia PSR Daniel Radwański

Sygn. akt I C 172/21 upr.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29.12.2022r.

Pozwem z dnia 14.04.2021r. powód R. L. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) domagał się zasądzenia od pozwanego T. (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 16.253,30 zł tytułem odszkodowania za szkodę komunikacyjną, którą poniósł A. P., właściciel samochodu osobowego uszkodzonego na skutek kolizji drogowej z dnia 11.07.2019r., spowodowanej przez kierującego ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Powód podniósł, że nabył roszczenie poszkodowanego wobec pozwanego w wyniku cesji. Na szkodę składały się koszty: wykonania usługi holowania uszkodzonego pojazdu na trasie K. – H. - K. w wysokości 602,70 zł, załadunek i rozładunek pojazdu w wysokości 553,50 zł, wyciąganie samochodu spoza drogi 738,00 zł, dodatek za pracę w godzinach nocnych 947,10 zł, usługa parkingowa w wysokości 3259,50 zł, wynajmu pojazdu zastępczego klasy (...) w wysokości 12.607,50 zł (41 doby x 307,50 zł brutto). Koszty te zostały wyszczególnione na fakturze z dnia 17.09.2019r. wystawionej przez powoda poszkodowanemu na łączną kwotę 18.708,30 zł brutto.

Powód wskazał, że poszkodowany w dniu 12.07.2019r. z uwagi na uszkodzenie pojazdu wynajął u powoda samochód zastępczy, który odpowiadał klasie samochodu uszkodzonego i korzystał z niego do dnia 22.08.2019r. Samochód był poszkodowanemu niezbędny do dojazdów do pracy, sklepów, rodziny, codziennego użytku, załatwiania formalności związanych ze szkodą.

Powód podniósł, że pozwany wypłacił odszkodowanie w kwocie 2455 zł, gdyż jedynie częściowo uznał roszczenie poprzez to, że uznał zasadność holowania, kwestionując ilość kilometrów oraz stawkę, uznał zasadność parkowania pojazdu pod zadaszeniem lecz zakwestionował jego okres, uznał zasadność załadunku, rozładunku wyciągania pojazdu spoza drogi, dodatku za pracę w godzinach nocnych, kwestionując stawkę tych usług.

/pozew k. 2-10/

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości zarzucając, że poszkodowany miał dwa inne samochody, a użyczenie pojazdów innemu członkowi rodziny nie stanowi podstawy do refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego przez pozwanego. Pozwany zakwestionował ponadto wynajem pojazdu ponad 41 dni i stawkę najmu, dobową stawkę parkowania, stawkę holowania oraz dodatkowe opłaty w godzinach nocnych, dodatkowej opłaty za załadunek.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podniósł, że w dniu 16.07.2019r. przedstawił poszkodowanemu propozycję wynajmu pojazdu w wypożyczalni współpracującej z pozwanym oraz akceptowane przez pozwanego stawki najmu pojazdu.

Odnośnie pozostałych roszczeń pozwany zarzucił, że odległość między H., a K. wynosi 25 km, a stawka holowania odbiega od rynkowych. Ponadto nie uznał zasadności pozostałych opłat za załadunek.

Między stronami bezsporne było, że pozwany co, do zasady był zobowiązany wobec poszkodowanego A. P. do wypłaty odszkodowania, jako strona umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11.07.2019r. w godzinach wieczornych samochód marki T. (...) będący własnością A. P., kierowany przez jego żonę M. P., uczestniczył w kolizji w H. k/B., spowodowanej przez posiadacza pojazdu mechanicznego ubezpieczonego u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Kierująca pojazdem została zabrana do szpitala.

Samochód w wyniku kolizji zjechał z jezdni i najechał na podmurówkę ogrodzenia. Pas zieleni między drogą, a ogrodzeniem był prawie płaski, nie było tam widocznego rowu. Samochód miał drobne zgniecenia karoserii z boku, który znajdował się przy ogrodzeniu, wybitą szybkę za tylnymi drzwiami, oraz znaczące uszkodzenie poszycia tylnych drzwi po przeciwnej stronie. Bliżej nieustalona osoba powiadomiła powoda o kolizji i pracownik powoda holownikiem, bez rozmowy z poszkodowanym ani jego żoną, przyjechał na miejsce kolizji i zabrał samochód na parking do K..

Właściciel pojazdu w dniu kolizji przebywał za granicą i do Polski przyjechał kilka dni po kolizji. W tym czasie jego żona przebywała w szpitalu.

Dopiero po przyjeździe do Polski, w bliżej nieustalonym dniu A. P. podpisał dokumenty dołączone do pozwu takie jak „oświadczenie poszkodowanego wraz z udzieleniem pełnomocnictwo do występowania w postępowaniu likwidacyjnym”, i umowę najmu pojazdu. Na tych dokumentach podana została data 11.07.2019r., która nie była datą podpisania umowy. A. P. nie zainteresował się treścią podpisywanych dokumentów, w szczególności nie znał stawek usług świadczonych przez powoda, ani nie zapoznał się z informacją pozwanego o podstawach faktycznych uzasadniających najem pojazdu, ani akceptowalnych stawkach najmu pojazdu zastępczego.

Wkrótce po tym A. P. wyjechał za granicę. Do przemieszczania się używał swojego pojazdu marki V. (...) nr rej. (...). Poza tym pojazdem oraz uszkodzoną T. (...), był właścicielem O. (...) nr rej. (...), który faktycznie używała jego córka, zamieszkująca wspólnie z nim i żoną.

Żona A. P. po wypadku przez ok. 6 tygodni miała założony kołnierz ortopedyczny i źle się czuła. Nie pracowała i przebywała w domu. Z wypożyczonego samochodu korzystała sporadycznie, np. w celu dojazdu do lekarzy. W domu, przez kilka tygodni mieszkała z córką, która korzystała z trzeciego samochodu będącego własnością A. P..

Wobec niewątpliwie nieprawdziwej daty podpisania umowy najmu oraz przebywania żony A. P. w szpitalu przez trzy dni, nie można było ustalić rzeczywistej daty wydania samochodu zastępczego, lecz nie mogło to nastąpić wcześniej niż 2-3 dni po kolizji. Powód nie przedstawił wiarygodnych dowodów na datę wydania pojazdu.

Powód zgłosił szkodę w dniu 13 lipca 2019r. i w zgłoszeniu zaznaczył, że chce wynająć samochód zastępczy (plik (...).pdf w katalogu (...)_3 akt szkody). W dniu 16 lipca 2019r. pozwany przesłał powodowi informację zawierającą między innymi informację o możliwości wynajmu pojazdu w wypożyczalni współpracującej z pozwanym, akceptowanych przez pozwanego stawkach najmu pojazdu oraz ogólne warunki wynajmu pojazdów w wypożyczalni. Informacja wskazywała, że w sprawie najmu należy kontaktować się z wypożyczalnią, której należy podać nr sprawy (k.96-100). Powód nie kontaktował się z wypożyczalnią, lecz zwrócił się do pozwanego o przesłanie dokumentów, które mają być podpisane przy zawarciu umowy najmu.

Uszkodzony samochód przechowywany był pod zadaszeniem na parkingu powoda w K., ale z uwagi na niewielkie uszkodzenia samochodu można było zabezpieczyć go tak, aby wystarczające było trzymanie go na parkingu niezadaszonym. Samochód stał na parkingu przez 53 dni. W dniu 19.08.2019r. pozwany wypłacił odszkodowanie za szkodę całkowitą w pojeździe. Wynajęty samochód został zwrócony w dniu 22 sierpnia 2019r.

Powód wystawił w dniu 17.09. (...) fakturę, w której obciążył A. P. kwotą 18708,30 zł, w tym: 602,70 zł za holowanie, 553,50 zł za utrudniony załadunek, 738,00 zł za wyciąganie samochodu spoza drogi, 947,10 zł za 50% dodatek za pracę w godzinach nocnych, 3259,50 za trzymanie samochodu na parkingu pod zadaszeniem, i 12607,50 za wynajem samochodu. Następnie powód nabył od A. P. roszczenie o zwrot tych kwot od pozwanego. Umowę cesji sporządzono w dniu 17.09.2019r. (plik „cesja1.jpeg” w katalogu „(...)_4” akt szkody).

Pozwany wypłacił odszkodowanie w kwocie 2455 zł, częściowo uznając roszczenia z tytułu zwrotu kosztów holowania i parkowania. W pozostałej części odmówił wypłaty odszkodowania.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów cytowanych w uzasadnieniu pochodzących z akt szkody oraz dołączonych do pism procesowych stron, informacji z bazy (...) (k.143-147), opinii biegłego G. S. (k.168-186, k.204-206) i zeznań A. P. (k.142), J. L. (k.129) i R. L. (k.142).

Opinia biegłego była logiczna i zgodna doświadczenie życiowym, a wyliczenia kosztów usług na lokalnym rynku były poparte cennikami.

Zeznania świadków były wiarygodne, przy czym zeznania J. i R. L. były bardzo ogólne w zakresie okoliczności zwarcia umowy i świadczonych usług. Świadek A. P. opisał okoliczności podpisania umowy z powodem i potrzeby swojej żony w zakresie korzystania z pojazdu.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda było w uzasadnione w niewielkiej części. W tym zakresie znajdowało podstawę prawną w art. 822 §1 kc, który stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Sprawca szkody w majątku A. P. ubezpieczony był w zakładzie ubezpieczeń prowadzonym przez pozwanego. Poszkodowany uprawniony był do otrzymania odszkodowania, przy czym swoje roszczenie zbył na rzecz powoda. Pozwany, co do zasady, nie kwestionował swojej odpowiedzialności z tego tytułu, lecz zarzucił, że wypłacił już należne odszkodowanie.

Pozwany uznał co do zasady roszczenie o zwrot kosztów poniesionych z tytułu holowania pojazdu i jego parkowania, lecz zakwestionował stawkę holowania, oraz dodatkowe opłaty za pracę w godzinach nocnych oraz dodatkowe opłaty za załadunek, a także okres i koszt parkowania.

W tym zakresie Sąd stwierdził, że roszczenie z tytułu parkowania pojazdu było uzasadnione co do kwoty 604,75 zł. Nie było sporu, że przez okres wskazany w pozwie samochód stał pod zadaszeniem na parkingu powoda. Z tego tytułu pozwany wypłacił kwotę 1025 zł tj. za 41 dni parkowania po 25 zł za dobę. Pozwany nie uznał potrzeby zwiększenia kosztów parkowania pod zadaszeniem, z czym wiązała się wyższa stawka dobową tj. 61,50 zł brutto oraz okresu 12 dni parkowania. W tym zakresie zarzut pozwanego był w części uzasadniony. Jak wynikało ze zdjęć samochodu załączonych do akt szkody, oraz opinii biegłego G. S., uszkodzenia pojazdu umożliwiały zabezpieczenie samochodu przed warunkami atmosferycznymi bez potrzeby trzymania go pod zadaszeniem. Zwiększenie z tego tytułu kosztów parkowania blisko dwukrotnie nie było celowe. Zatem uzasadnione było zastosowanie stawki za parkowanie bez zadaszenia. Biegły ustalił, że stawka dobową za takie parkowanie stosowane przez powoda tj. 30,75 zł brutto nie odbiegała istotnie od średnich stawek rynkowych, dlatego tą stawkę Sąd uznał za uzasadnioną. Okres parkowania sąd uznał za uzasadniony w całości. Przede wszystkim pozwany nie wyjaśnił dlaczego uznał jedynie 41. Okres likwidacji szkody w zakresie szkody w pojeździe, zakończony wypłatą odszkodowania w dniu 19.08.2022r. wskazywał, że zwrot samochodu w dniu 22.08.2019r. nastąpił bez zbędnej zwłoki. Zatem Sąd uznał za uzasadnione odszkodowanie z tego tytułu w kwocie 1629,75 zł (53 x 30,75 zł zgodnie z cennikiem powoda), przy czym wypłacone zostało 1025 zł, a więc roszczenie było uzasadnione do kwoty 604,75 zł.

Natomiast w całości uzasadniony był zarzut porwanego, że w całości wypłacił odszkodowanie za holowanie. Przede wszystkim do tego roszczenia nie miały zastosowania, wbrew twierdzeniom powoda, zapisy umowy datowanej na dzień 11.07.2019r. Wobec dokonanych ustaleń faktycznych, nie budziło wątpliwości, że ani A. P., ani jego żona nie zamówili usługi holowania pojazdu. Powód w ramach swojej działalności i na własne ryzyko, w wyniku zgłoszenia osoby trzeciej, przyjechał na miejsce kolizji i zabrał samochód. Zatem nie było uzasadnione obciążenie poszkodowanego opłatami w oparciu o treść umowy oraz cennika stanowiącego załącznik do niej. Dlatego uzasadnione koszty holowania sąd ustalił na podstawie opinii biegłego S. G.. Niewątpliwie holowanie nastąpiło i co do zasady jego zasadność pozwany uznał. Na podstawie opinii biegłego Sąd ustalił, że średnia stawka za kilometr poza ryczałtem wynosiła lokalnie 6,40 zł brutto (5,2 zł netto), a w ramach ryczałtu średni koszt holowania wynosił 471 zł (383 zł netto). Pozwany wypłacił z tego tytułu łącznie 1 430,25 zł, zatem w całości zwrócił uzasadnione koszty, a nawet ze znacznym naddatkiem uwzględniającym np. transport w nocy.

Odnośnie zasadności naliczenia dodatków z powodu utrudnionego załadunku i wyciągania pojazdu spoza drogi pozwany zarzucił, że opłaty nie były uzasadnione. Sąd uznał ten zarzut za uzasadniony w całości. Zdjęcia znajdujące się w aktach sprawy świadczą o tym, że załadunek pojazdu po kolizji nie był utrudniony, a pojazd znajdował się tuż przy pasie drogowym, na płaskim poboczu. Sąd z doświadczenia życiowego wie, że ściągnięcie na jezdnię takiego samochodu nie powoduje większych trudności i jest to możliwe przy pomocy zwykłej liny holowniczej i samochodu osobowego, a co dopiero dla ciężkiego holownika. Naliczenie w realiach niniejszej sprawy dodatkowych opłat w kwocie ok. 1300 zł nie było zatem w ogóle uzasadnione, szczególnie że typowe holowanie dotyczy pojazdów mniej lub bardziej uszkodzonych, co zwykle rodzi jakieś trudności przy załadunku, a uszkodzenia pojazdu nie wskazywały, żeby te trudności były wyższe od typowych sytuacji.

Za nieuzasadnione w całości Sąd uznał roszczenie o zapłatę za wynajem pojazdu zastępczego. Na podstawie ustalonego stanu faktycznego Sąd stwierdził, że przez okres kilku dni, gdy uszkodzony był za granicą, a jego żona w szpitalu, wynajęcie pojazdu i jego wydanie było wątpliwe, a co najmniej nieuzasadnione. Po przyjeździe do Polski uszkodzony podpisał umowę najmu, lecz wykazał się przy tym zupełnym brakiem zainteresowania, jakie koszty przez to powstaną. W szczególności w chwili podpisania umowy, ani później nie zapoznał się z informacją pozwanego o możliwości wynajmu samochodu we współpracującej z pozwanym firmie, okolicznościach uzasadniających wynajem oraz akceptowanych przez pozwanego kosztach wynajmu w innej firmie. Także powód działający w imieniu poszkodowanego nie podjął realnych działań zmierzających do skorzystania z oferty, pomimo

że jej ogólne warunki zostały mu dostarczone w piśmie z dnia 16 lipca 2019r. (k.96-100). Gdyby poszkodowany zapoznał się z informacją o okolicznościach uzasadniających wynajem pojazdu zastępczego, to mogłoby nie dojść do wynajęcia samochodu w sytuacji, w której samochód zastępczy nie był potrzebny. Przede wszystkim poszkodowany miał inny samochód, z którego korzystał, zatem wynajęcie samochodu nie zaspokajało jego potrzeb. Okoliczność ta nie przesądzała o braku podstawy faktycznej dla wynajęcia pojazdu zastępczego, ponieważ przed kolizją z samochodem T. korzystała żona A. P. i gdyby po wypadku w dalszym ciągu potrzebowała pojazd do regularnych i częstych dojazdów np. do pracy, bądź zaspokajania innych potrzeb wymagających regularnego i częstego korzystania z pojazdu, to korzystanie z samochodu zastępczego byłoby uzasadnione. Tymczasem żona poszkodowanego nie pracowała, a po kolizji przez trzy dni przebywała w szpitalu, a następnie przez 6 tygodni nosiła kołnierz ortopedyczny, odczuwała znaczne dolegliwości bólowe i w zasadzie wyłącznie przebywała w domu. W tym czasie przez kilka tygodni mieszkała z nią córka, która korzystała z trzeciego samochodu będącego własnością A. P.. Zatem w celu odbycia kilku wyjazdów do lekarza, poszkodowany wynajął pojazd, za który ostatecznie zobowiązał się zapłacić 12607,50 zł. Była to decyzja nieracjonalna, gdyż nie była uzasadniona potrzebami poszkodowanego, ani jego żony. W ustalonym stanie faktycznym można było korzystać z pojazdu użyczonego córce, bądź z taksówki, a koszty tego, stanowiłyby kwotę istotnie niższą niż zobowiązanie, które powstało w wyniku nieracjonalnego działania A. P..

Wysokość odszkodowania powinna być racjonalna, a więc wszystkie koszty ponoszone w celu naprawienia szkody, w tym koszt najmu samochodu zastępczego, powinny być uzasadnione ekonomicznie. Poszkodowany oraz powód nie dążyli do minimalizacji szkody, lecz doprowadzili do nieuzasadnionego zwiększenia kosztów likwidacji szkody. Dlatego Sąd roszczenie powoda w zakresie zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego w całości oddalił.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 822§ 1 kc w zw. z art. 805 kc orzekł jak w pkt. I i II wyroku. Odsetki ustawowe za opóźnienie Sąd zasądził na podstawie art. 481§1 i 2 kc, zgodnie z żądaniem powoda, przyjmując za uzasadniony i usprawiedliwiony sposób ich wyliczenia, wskazany w pozwie i nie kwestionowany przez pozwanego. Koszty procesu podlegały stosunkowemu rozliczeniu na podst. art. 100 kpc.

Sędzia PSR Daniel Radwański